

ZAKON

O POTVRĐIVANJU KONVENCIJE MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE RADA BROJ 187 O
PROMOTIVNOM OKVIRU BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU

("Sl. glasnik RS - Međunarodni ugovori", br. 42/2009)

ČLAN 1

Potvrđuje se Konvencija Međunarodne organizacije rada broj 187 o promotivnom okviru bezbednosti i zdravlja na radu, usvojena 15. juna 2006. godine u Ženevi u originalu na engleskom i francuskom jeziku.

ČLAN 2

Tekst Konvencije o promotivnom okviru bezbednosti i zdravlja na radu u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na srpski jezik glasi:

KONVENCIJA 187

KONVENCIJA O PROMOTIVNOM OKVIRU BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU

Generalna konferencija međunarodne organizacije rada,

Budući da ju je Administrativni savet Međunarodne kancelarije rada sazvao u Ženevi, i budući da se sastala na svojoj devedeset i petoj sednici na dan 31. juna 2006. godine,

Prepoznavajući da postoji ogroman broj profesionalnih povreda, bolesti i smrtnih slučajeva, kao i potreba za nastavkom aktivnosti u cilju smanjenja ovog broja, i

Podsećajući da je zaštita radnika od bolesti, poremećaja zdravlja i povreda koja proističe iz radnog odnosa među ciljevima Međunarodne organizacije rada kako je precizirano u njenom Statutu, i

Prepoznavajući da profesionalne povrede, bolesti i smrtni slučajevi imaju negativne posledice po produktivnost i po privredni i društveni razvoj, i

Ističući stav III (g) Filadelfijske deklaracije, kojim se predviđa da Međunarodna organizacija rada ima svečanu obavezu da među zemljama razvija svetske programe kojima se ostvaruje odgovarajuća zaštita života i zdravlja radnika u svim zanimanjima, i

Imajući na umu Deklaraciju MOR o osnovnim principima i pravima na radu i njenu primenu i praćenje iz 1988, i

Ističući Konvenciju o bezbednosti i zdravlju na radu, 1981, (Br. 155),

Preporuku o bezbednosti i zdravlju na radu, 1981, (Br. 164) i druge instrumente Međunarodne organizacije rada od značaja za promotivni okvir bezbednosti i zdravlja na radu, i

Podsećajući da je unapređenje bezbednosti i zdravlja na radu deo programa Međunarodne organizacije rada za ostvarenje odgovarajućeg rada za sve, i

Podsećajući na Zaključke o MORovim aktivnostima u vezi sa standardima u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu - globalnom strategijom koju je usvojila Međunarodna konferencija rada na svojoj 91. sednici (2003) posebno u pogledu obaveza da se da prioritet bezbednosti i zdravlju na radu u nacionalnim programima rada, i

Naglašavajući značaj neprekidnog unapređivanja nacionalne preventivne kulture bezbednosti i zdravlja na radu, i

Budući da je donela odluku da se usvoje neki predlozi u pogledu bezbednosti i zdravlja na radu, kao četvrtoj tački dnevnog reda sednice, i

Budući da je odlučila da ovi predlozi dobiju vid međunarodne konvencije;

usvaja na današnji dan, 15. juna 2006. godine, sledeću Konvenciju pod nazivom Konvencija o promotivnom okviru bezbednosti i zdravlja na radu, 2006.

I DEFINICIJE

Član 1

Za potrebe ove konvencije:

- (a) izraz "nacionalna politika" označava nacionalnu politiku bezbednosti i zdravlja na radu i radnom okruženju izrađenoj u skladu sa principima iz člana 4. Konvencije o bezbednosti i zdravlju na radu, 1981 (Br. 155);
- (b) izrazi "nacionalni sistem bezbednosti i zdravlja na radu", ili "nacionalni sistem" označavaju infrastrukturu koja pruža osnovni okvir za sprovođenje nacionalne politike i nacionalnih programa bezbednosti i zdravlja na radu;
- (c) izrazi "nacionalni program bezbednosti i zdravlja na radu" ili "nacionalni program" označavaju svaki nacionalni program koji sadrži ciljeve koje treba ostvariti u unapred utvrđenom roku, prioritete i sredstva delovanja formulisane sa namerom da se poboljša bezbednost i zdravlje na radu, kao i sredstva kojima će se proceniti ostvareni napredak;

(d) izraz "nacionalna preventivna kultura bezbednosti i zdravlja na radu" označava kulturu u kojoj se na svim nivoima poštuje pravo na bezbedno i zdravo radno okruženje, gde vlada, poslodavci i radnici aktivno učestvuju u obezbeđivanju bezbednog i zdravog radnog okruženja kroz sistem definisanih prava, obaveza i dužnosti i gde se načelu preventivnosti daje najveći prioritet.

II CILJ

Član 2

1. Sve članice koje ratifikuju ovu konvenciju obavezuju se na promociju stalnog poboljšavanja bezbednosti i zdravlja na radu u cilju prevencije profesionalnih povreda, bolesti i smrtnih slučajeva, kroz razvoj, u dogovoru sa reprezentativnim organizacijama poslodavaca i radnika, nacionalne politike, nacionalnog sistema i nacionalnog programa.
2. Sve članice obavezuju se da aktivno preduzimaju korake ka postizanju progresivno bezbednijeg i zdravog radnog okruženja kroz nacionalni sistem i nacionalne programe bezbednosti i zdravlja na radu kroz vođenje računa o principima iz instrumenata Međunarodne organizacije rada (MOR) od značaja za promotivni okvir bezbednosti i zdravlja na radu.
3. Sve članice, u dogovoru sa reprezentativnim organizacijama poslodavaca i radnika, imaju obavezu da periodično razmatraju koje bi mere mogle da se preduzmu da bi se ratifikovale odgovarajuće konvencije MOR-a o bezbednosti i zdravlju na radu.

III NACIONALNA POLITIKA

Član 3

1. Sve članice obavezuju se da promovišu bezbednost i zdravlje radnog okruženja kroz formulisanje nacionalne politike.
2. Sve članice obavezuju se da promovišu i unapređuju, na svim relevantnim nivoima, pravo radnika na bezbedno i zdravo radno okruženje.
3. Prilikom formulisanja nacionalne politike, sve članice, u skladu sa nacionalnim uslovima i praksom i u dogovoru sa reprezentativnim organizacijama poslodavaca i radnika, imaju obavezu da promovišu osnovna načela kao što su: procena profesionalnih rizika i opasnosti na radu; borba protiv profesionalnih rizika ili opasnosti na izvoru; razvoj nacionalne preventivne kulture bezbednosti i zdravlja na radu, koja uključuje informisanje, konsultovanje i obuku.

IV NACIONALNI SISTEM

Član 4

1. Sve članice obavezuju se da uspostave, održavaju, progresivno razvijaju i periodično preispituju nacionalni sistem bezbednosti i zdravlja na radu, u dogovoru sa reprezentativnim organizacijama poslodavaca i radnika.
2. Nacionalni sistem bezbednosti i zdravlja na radu obuhvata, između ostalog:
 - (a) zakone i propise, kolektivne ugovore gde je odgovarajuće, i sve druge relevantne instrumente o bezbednosti i zdravlju na radu;
 - (b) organ ili telo, ili organe ili tela, nadležne za bezbednost i zdravlje na radu, imenovane u skladu sa nacionalnim zakonom i praksom;
 - (c) mehanizme za obezbeđenje poštovanja nacionalnih zakona i propisa, uključujući i sisteme inspekcije;
 - (d) aranžmane za unapređenje (promociju), na nivou preduzeća, saradnje između posloводства, radnika i njihovih predstavnika kao bitnog elementa preventivnih mera u vezi sa radnim mestom.
3. Nacionalni sistem bezbednosti i zdravlja na radu sastoji se, gde je odgovarajuće, iz:
 - (a) nacionalnog savetodavnog tripartitnog, jednog ili više tela, koja rešavaju pitanja bezbednosti i zdravlja na radu;
 - (b) informativne i savetodavne službe o bezbednosti i zdravlju na radu;
 - (c) predviđene obuke o bezbednosti i zdravlju na radu;
 - (d) službe bezbednosti i zdravlja na radu, u skladu sa nacionalnim zakonom i praksom;
 - (e) istraživanja bezbednosti i zdravlja na radu;
 - (f) mehanizma za prikupljanje i analizu podataka o profesionalnim povredama i bolestima, uz uzimanje u obzir relevantnih instrumenata MOR-a;
 - (g) predviđene saradnje sa relevantnim sistemima osiguranja i socijalne sigurnosti od profesionalnih povreda i bolesti;
 - (h) mehanizama podrške za progresivno unapređivanje uslova bezbednosti i zdravlja na radu u mikro-preduzećima, u malim i srednjim preduzećima i neformalnoj ekonomiji.

V NACIONALNI PROGRAM

Član 5

1. Sve članice obavezuju se na sprovođenje, praćenje, evaluiranje i periodično preispitivanje nacionalnog programa bezbednosti i zdravlja na radu u dogovoru sa reprezentativnim organizacijama poslodavaca i radnika.
2. Nacionalnim programom mora se:

- (a) Promovisati razvoj nacionalne preventivne kulture bezbednosti i zdravlja;
- (b) doprinositi zaštiti radnika kroz eliminaciju i svođenje na najmanju meru, do mere do koje je praktično izvodivo, opasnosti i rizika u vezi sa radnim mestom, u skladu sa nacionalnim zakonom i praksom, u cilju sprečavanja profesionalnih povreda, bolesti i smrtnih slučajeva i promocije bezbednosti i zdravlja na radnom mestu;
- (c) formulisati i preispitivati na osnovu analize nacionalne situacije u pogledu bezbednosti i zdravlja na radu, uključujući analizu nacionalnog sistema bezbednosti i zdravlja na radu;
- (d) uneti širi i uži ciljevi i indikatori napretka;
- (e) pružiti podrška, gde je moguće, kroz druge dopunske (komplementarne) nacionalne programe i planove kojima će se pomoći progresivno ostvarivanje bezbednog i zdravog radnog okruženja.

3. Najviši nacionalni organi imaju obavezu da široko publikuju, i, do mere do koje je moguće, zvanično odobravaju i operacionalizuju nacionalni program.

VI ZAVRŠNE ODREDBE

Član 6

Ovom konvencijom ne revidira se niti jedna međunarodna konvencija ili preporuka rada.

Član 7

Zvanične ratifikacije ove konvencije moraju se saopštiti generalnom direktoru Međunarodne kancelarije rada zbog registracije.

Član 8

- 1. Ova konvencija obavezujuća je za one članice Međunarodne organizacije rada čije su ratifikacije registrovane kod generalnog direktora Međunarodne kancelarije rada.
- 2. Ona stupa na snagu dvanaest meseci od datuma kada je ratifikacija dve članice registrovana kod generalnog direktora.
- 3. Znači da ova konvencija stupa na snagu za svaku članicu dvanaest meseci od datuma kada je njena ratifikacija registrovana.

Član 9

- 1. Članica koja je ratifikovala ovu konvenciju može da je se odrekne nakon isteka perioda od deset godina od datuma njenog prvog stupanja na snagu, aktom prosleđenim generalnom direktoru Međunarodne kancelarije rada na registraciju. Ovo odricanje ne sme stupiti na snagu pre isteka jedne godine od datuma njegovog registrovanja.
- 2. Svaka članica koja je ratifikovala ovu konvenciju, a koja nije u periodu od godinu dana nakon isteka perioda od deset godina pomenutog u prethodnom stavu, ostvarila pravo na odricanje predviđeno ovim članom, biće obavezana za naredni period od deset godina, i nakon toga, može da se odrekne ove konvencije u prvoj godini svakog novog perioda od deset godina, u skladu sa uslovima predviđenim ovim članom.

Član 10

- 1. Generalni direktor Međunarodne kancelarije rada obavezan je da obavesti sve članice Međunarodne kancelarije rada o registraciji svih ratifikacija i odricanja koje su dostavile članice Organizacije.
- 2. Kada je obaveštenje članice Organizacije o registraciji druge ratifikacije saopšteno, generalni direktor ima obavezu da skrene pažnju članicama Organizacije na datum kada će Konvencija stupiti na snagu.

Član 11

Generalni direktor Međunarodne kancelarije rada dužan je da saopšti generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija na registrovanje u skladu sa članom 102. Povelje Ujedinjenih nacija o svim pojedinostima svih ratifikacija i odricanja koje su registrovane.

Član 12

Onda kada smatra da je neophodno, Administrativni savet Međunarodne kancelarije rada ima obavezu da predstavi Generalnoj konferenciji izveštaj o delovanju ove konvencije i da ispita koliko je poželjno da se pitanje njenog preispitivanja stavi na dnevni red.

Član 13

- 1. U slučaju da se na Konferenciji usvoji nova konvencija kojom se preispituje (tj. revidira) ova konvencija, tada, sem ako novom konvencijom nije drugačije predviđeno:
 - (a) ratifikacija od strane neke članice nove revidirajuće konvencije *ipso jure* znači i neposredno odricanje od ove konvencije, bez obzira na odredbe gore pomenutog člana 9, ako i kada nova revidirajuća konvencija stupi na snagu;
 - (b) od datuma kada nova revidirajuća konvencija stupi na snagu, ova konvencija prestaje da bude raspoloživa za ratifikaciju od strane članica.
- 2. Ova konvencija ostaje u svakom slučaju na snazi u svom datom obliku i sadržini za one članice koje su je ratifikovale a nisu ratifikovale revidirajuću konvenciju.

Član 14

Obe verzije teksta i na engleskom i na francuskom jeziku imaju podjednaku važnost.

ČLAN 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije - Međunarodni ugovori".